

Залучення приватного капіталу в сектори подвійного призначення: новий пріоритет інвестиційної політики України

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Анотація. Розглядається стратегічна трансформація інвестиційної політики України у 2025-2026 роках. Основна увага приділена переходу до фінансування високотехнологічних секторів подвійного призначення (dual-use), аналізу діяльності кластера Brave1, новим інструментам Ukraine Investment Framework (UIF) та реформам у сфері експортного контролю та страхування воєнних ризиків.

Ключові слова: міжнародні економічні відносини; сектори подвійного призначення (dual-use); Defense Tech; MilTech; приватні інвестиції; венчурний капітал; Ukraine Investment Framework (UIF); Brave1; страхування воєнних ризиків; скринінг ПІІ; оборонний експорт; Ukraine Facility.

Attracting private capital into dual-purpose sectors: a new priority for Ukraine's investment policy

Abstract. The strategic transformation of Ukraine's investment policy in 2025-2026 is considered. The main attention is paid to the transition to financing of high-tech dual-use sectors, analysis of the activities of the Brave1 cluster, new instruments of the Ukraine Investment Framework (UIF), and reforms in the field of export control and insurance of military risks.

Keywords: international economic relations; dual-use sectors; Defense Tech; MilTech; private investment; venture capital; Ukraine Investment Framework (UIF); Brave1; military risk insurance; FDI screening; defense exports; Ukraine Facility.

Станом на початок 2026 року оборонно-промисловий комплекс України еволюціонував із механізму виживання у провідний сегмент економіки, що генерує високу додану вартість. Частка видатків на оборону та безпеку становить понад 26,3% ВВП України, що є найвищим показником у світі та забезпечує стабільний внутрішній ринок для приватних виробників. Економіка України у 2025 році продемонструвала зростання на 2,2%, попри інтенсивні атаки на енергетичну інфраструктуру, значною мірою завдяки активізації виробництва оборонної продукції та металургії [1].

На відміну від традиційного ОПК, сектори подвійного призначення (безпілотні системи, ШІ-платформи, засоби зв'язку) демонструють високу масштабованість, оскільки їхні технології знаходять застосування в цивільній логістиці, агросекторі та енергетиці [2]. Створення нових робочих місць та модернізація виробничих ліній у цих галузях стають фундаментом для повоєнного відновлення, де інновації, протестовані на полі бою, трансформуються в комерційні продукти для глобального ринку [3].

Ключовим фінансовим інструментом залучення інвестицій стала програма Ukraine Facility обсягом €50 млрд. [4]. 5 березня 2026 року Керівний комітет Ukraine Investment Framework (UIF) схвалив пакет із восьми програм на суму €1,5 млрд, які, за оцінками ЄС, дозволять залучити до €3,4 млрд додаткових приватних інвестицій протягом наступних трьох років [5].

Революційною зміною стало те, що вперше в межах UIF фінансування було офіційно відкрито для індустрій подвійного призначення. До переліку допустимих для інвестування напрямів увійшли виробництво дронів нового покоління, передові навігаційні та комунікаційні системи, аерокосмічні технології та критично важливі металургійні потужності [6]. Це сигналізує про інтеграцію українського dual-use сектору в ширший європейський промисловий контур [7].

До реалізації програм UIF залучено нових потужних партнерів, серед яких фінська агенція Finnvera, французька та італійська, що перетворює платформу на багатосторонній

інструмент залучення європейського капіталу. Станом на березень 2026 року UIF уже розподілив близько 90% своєї загальної ємності фінансових інструментів [8].

Діяльність державного кластера оборонних технологій призвела до стрімкого зростання обсягів приватних інвестицій у сектор: з \$1,1 млн у 2023 році до \$105,2 млн у 2025 році [9]. Протягом 2025 року понад 50 українських оборонних стартапів залучили венчурне та ангельське фінансування [10].

Українські команди у 2025 році забезпечили близько третини (33%) усіх інвестицій ранніх стадій (Pre-seed, Seed, Series A) у секторі Defense Tech всієї Європи, включаючи Велику Британію [11]. Середній розмір угоди на стадії Pre-seed зріс із \$215 тис. у 2023 році до \$718 тис. у 2025 році [11].

Символом зрілості ринку став кейс компанії UForce, яка 5 березня 2026 року залучила \$50 млн інвестицій (раунд очолили Shield Capital та Lakestar) за оцінки понад \$1 млрд [12]. UForce стала першим українським оборонним «єдинорогом», що об'єднує дев'ять компаній-розробників, включаючи виробника морських дронів Magura V5.

4. Регуляторні стимули: лібералізація експорту та скринінг інвестицій

Важливою умовою для інвесторів стало відкриття можливостей експорту, що забезпечує валютну виручку та окупність проектів (прогнозований IRR на рівні 12-18%) [13].

З 8 січня 2026 року набула чинності Постанова КМУ №6, яка скоротила термін отримання дозволів на міжнародні передачі товарів подвійного призначення до 15 календарних днів у межах міжнародних договорів [14]. 8 лютого 2026 року Президент Володимир Зеленський анонсував відкриття 10 міжнародних центрів експорту української зброї та технологій у Європі (зокрема у країнах Балтії та Північної Європи) протягом 2026 року [15].

Паралельно 28 січня 2026 року Уряд ухвалив Постанову №97 про створення Міжвідомчої комісії з питань скринінгу прямих іноземних інвестицій (ПІІ) [16]. Комісія забезпечує прозору перевірку іноземного капіталу в стратегічних секторах згідно зі стандартами ЄС.

Відсутність доступного страхування була головною перешкодою для капіталу. У 2026 році в Україні сформовано гібридну систему захисту [17]:

1. Державне страхування (ЕКА): З 1 січня 2026 року діє механізм через Експортно-кредитне агентство (ЕКА), на який у бюджеті закладено 1 млрд грн. Програма передбачає компенсацію збитків від ракетних/дронових атак до 10 млн грн на об'єкт при страховій ставці лише 0,5% [18].
2. Міжнародні гарантії: Агенція MIGA станом на липень 2025 року видала гарантій на \$448 млн [19], а американська пропонує покриття до \$1 млрд на окремий проект [19].
3. European Flagship Fund: Триває формування спеціалізованого фонду (European Flagship Fund for the Reconstruction of Ukraine) з цільовим капіталом €500 млн до середини 2026 року для прямих інвестицій в акціонерний капітал dual-use компаній [20].

Динаміка інвестиційного ландшафту (2023–2025)

Параметр	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Приватні інвестиції в Defense Tech	\$5 млн.	~\$40 млн.	\$105,2 млн.
Середній Pre-seed чек	\$215 тис.	\$450 тис.	\$718 тис.
Кількість профінансованих стартапів	<10	~25	>50
Частка України в ранніх DefTech інвестиціях Європи	~2%	~15%	~33%

Таким чином, Україна у 2026 року перетворилася на глобальний хаб оборонних інновацій. Поеднання фінансових гарантій ЄС (UIF), активності венчурних фондів (Bravel) та радикальної дерегуляції експорту створює унікальне вікно можливостей для приватного капіталу. Сектор подвійного призначення стає не лише гарантом безпеки, а й локомотивом повоєнної технологічної модернізації держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ukraine's GDP grew by 2.2% in 2025 – Ministry of Economy. URL: <https://gmk.center/en/news/ukraine-s-gdp-grew-by-2-2-in-2025-ministry-of-economy/>.

2. Securing Ukraine's Future in Europe: Ukraine's Defense Industrial Base – An Anchor for Economic Renewal and European Security. URL: <https://www.cfr.org/articles/securing-ukraines-future-in-europe-ukraines-defense-industrial-base-an-anchor-for-economic-renewal-and-european-security>.
3. Ukraine's emerging defense export strategy: What investors and defense companies need to know. URL: <https://www.dentons.com/en/insights/articles/2026/march/5/ukraine-emerging-defense-export-strategy>.
4. Plan for the Ukraine Facility. URL: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/en/home/>.
5. EU approves new EUR 1.5 billion investment package to support Ukraine's recovery, reconstruction, and modernization: Ministry of Economy, Environment and Agriculture. URL: <https://www.kmu.gov.ua/en/news/minekonomiky-ies-zatverdyy-novy-paket-investytsii-na-15-mlrd-dlia-pidtrymky-vidnovlennia-rekonstruktsii-ta-modernizatsii-ukrainy>.
6. Ukraine Investment Framework Approves New €1.5 Billion Package Focused on Dual-Use Technologies. URL: <https://inventure.com.ua/en/news/ukraine/ukraine-investment-framework-approves-new-euro1.5-billion-package-focused-on-dual-use-technologies>.
7. Ukraine Investment Framework. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/countries/ukraine/ukraine-investment-framework_en.
8. EU unveils new €1.5 billion investment boost to drive Ukraine's recovery, reconstruction and modernisation. URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/eu-unveils-new-%E2%82%AC15-billion-investment-boost-drive-ukraine%E2%80%99s-recovery-reconstruction-and_en?s=232.
9. Brave1 запускає нову грантову програму для українських виробників компонентів. URL: <https://digitalstate.gov.ua/uk/news/tech/brave1-backs-the-future-of-ukrainian-defense-tech>.
10. Українські оборонні стартапи залучили понад \$105 млн інвестицій в 2025 році: дані Brave1. URL: <https://thedefender.media/uk/2025/12/brave1-investments-highlights-2025/>.
11. Why Global Investors Are Pouring Millions Into Ukraine's Combat-Tested Defense Tech. URL: <https://united24media.com/business/why-global-investors-are-pouring-millions-into-ukraines-combat-tested-defense-tech-14276>.
12. Defense company UFORCE raises \$50 mln and increases valuation to over \$1 bln – media. URL: <https://en.interfax.com.ua/news/general/1149548.html>.
13. Ukraine's \$524B Reconstruction: MilTech, Agriculture, Minerals, and Digital — Where the U.S. and Europe Invest. URL: <https://uatv.ua/en/ukraine-s-524b-reconstruction-miltech-agriculture-minerals-and-digital-where-the-u-s-and-europe-invest/>.
14. Ukraine simplifies import/export of military and dual-use goods. URL: <https://www.kinstellar.com/news-and-insights/detail/4046/ukraine-simplifies-importexport-of-military-and-dual-use-goods>.
15. Ukraine to open 10 weapons export centers in Europe in 2026 in major wartime policy shift. URL: <https://kyivindependent.com/ukraine-to-open-10-weapons-export-centers-in-europe-in-2026-zelensky-says/>.
16. Скринінг прямих іноземних інвестицій: створено тимчасову міжвідомчу комісію. URL: <https://golaw.ua/ua/insights/news/ckrining-pryamih-inozemnih-investiczij-stvoreno-timchasovu-mizhvidomchu-komisiyu/>.
17. Business in a minefield: who insures the Ukrainian economy against missiles and losses, and how. URL: <https://gmk.center/en/posts/business-in-a-minefield-who-insures-the-ukrainian-economy-against-missiles-and-losses-and-how/>.
18. Protecting business in Ukraine: a comprehensive guide to war risk management and insurance. URL: <https://cms-lawnow.com/en/ealerts/2025/12/protecting-business-in-ukraine-a-comprehensive-guide-to-war-risk-management-and-insurance>.
19. MIGA began to provide guarantees for the insurance of war risks from Trust Fund for the Support of Ukraine's Reconstruction and Economy. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail?lang=en-GB&id=b6974395-42e2-4a35-aae3->

[8b618c2f49a9&title=MigaBeganToProvideGuaranteesForTheInsuranceOfWarRisksFromTrustFundForTheSupportOfUkrainesReconstructionAndEconomy&showMenuTree=true.](https://www.gtai.de/resource/blob/1912748/2afb3fallfb6bb6ec21e3cfc57b3586e/AUS202507091912730.pdf)

20. “European Flagship Fund for the Reconstruction of Ukraine” Market Sounding - Guidance Note. URL: <https://www.gtai.de/resource/blob/1912748/2afb3fallfb6bb6ec21e3cfc57b3586e/AUS202507091912730.pdf>.

Єременко Андрій Валерійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри європейської економіки і бізнесу, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ, yeremenko.andriy@kneu.edu.ua

Yeremenko Andriy, PhD in Economics, Associate Professor of the Department of European Economy and Business, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, yeremenko.andriy@kneu.edu.ua

